

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. Religiosus in suo gradu se perficiat, totumque se gloriæ divinæ impendat. Thema. Estote perfecti. Matth. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO II.

Suadet cunctis è Societate, ut in gradu suo sese perficiant,
totosque se divino obsequio impendant.

T H E M A.

Estote perfecti. Matth. c. 5.

V E L

*Sed in suo perfici, & obsequio Dei & gloria se totum
impendere.* Reg. 20.

Uotquot in quocun-
que Societatis gradu
versantur, sua singuli
à DEO recepere
talenta, quibus nego-
tiari, sese perficere,
& totos Divino Obsequio impendere
valeant. Nullus est, inquit S. Gregorius
Homil. 9. in Evang. qui veraciter dicat,
talentum minime accepi, non est unde
rationes ponere cogar: Talenti enim nomine
cuiuslibet pauperi etiam hoc ipsum reputa-
bitur, quod vel minimum accepit. Sed
Uni dedit quinque talenta, alii duo,
alii unum, pro libitu & beneplacito suo
distribuit. Hæc ratione S. Paulo Apostolo
quinque tradidit, scilicet donum lingua-
rum, potestatem miraculorum. Apосто-
latum, zelum animarum, efficaciam
prædicandi. S. Timotheo quasi duo
concessit, Scientiam Scripturarum, &
episcopatum ephesinum. Onesimo verò
unum, scilicet studium ministrandi
S. Paulo Romæ carceri mancipato. Ita
pariter Divina Bonitas Societatis JESU
membris aliis elargitur quinque
talenta, veluti Professus; aliis duo,
ut Coadjutoribus Spiritualibus; aliis
unum, ut Coadjutoribus domesticis offi-
ciis addictis: Omnibus autem & singulis
incumbit, ut secundum suam virtutem
negotientur & alia talenta lucrentur;
in suo gradu sese perficiant, totos
servitio divino se consecrent, atque ita
accepta

accepta à Deo talenta multiplicent. Ut autem rei hujus prototypon & exemplum proponamus, creata cetera consideremus, sed illustrius quàm in angelis, haud reperim⁹, quos & S. Ignatius suis ad imitandum exhibere solebat. Hi enim & in gradibus suis ac ministeriis omnino sunt perfecti, & voluntati divinæ atque obsequio totos se consecrant. Hos igitur ad imitandum nobis ob oculos mentis collocabimus.

I.
Quisque
in gradu
suo se
perficiat.

I. Primum quidem intueamur, quo pacto planta, arbores, pisces, volucres, animalia & homines sensim crescant & se per sumptionem alimenti perficiant: Sic enim ex nucis fit corylus: de glande fit ardua quercus: ex parvo puero denique magnus homo. Angelicæ Mentis quoque brevi tempore qui perfectionem suam attigerint, & nunc in gradu suo, in functione suâ, & actione quâlibet sint perfectæ, ut pro modulo nostro æmulari satagamus. Nam in primis Seraphini perfectissimo in Deum amore rapiuntur & pro viribus Angelos inferiores charitate accendunt. Cherubini cognitione perfectâ Deum contemplantur, aliisque illuminant, & ad cognitionem Dei deducere allaborant. Throni perfectè Majestatem Divinam excipiunt, ut in illis quodammodo resideat, ac quietem capiat; & simul alios ad Numen Divinum recipiendum disponere moliantur. Dominationes perfectè ab omni servitute, tyrannide, & cupiditate se abstrahunt, totosque se ad supremum rerum omnium Monarcham convertunt; & alios ab hisce vitiis abstractos, ad bonorum omnium fontem reducere nituntur. Virtutes prodigia

& signa mirabilia perfectione magis patrant; perque illos viti perfecti summi efficiunt. Potestates spiritus maligni & adversarias potestates omnino contempunt. Principatus Regna & Provincias rectè gubernant. Archangeli summa annunciant. Angeli denique Deum cognoscunt ac diligunt, & per inspirationes homines ad eadem dirigunt atque perducunt. Verbo Spiritus Angelici in Hierarchiis, choiris seu gradibus suis, nec non in functionibus & officiis suis magnâ perfectione omnia peragunt.

Celestium horum Geniorum imitatione S. Patriarcha noster quemlibet in Societate, quocumque etiam in gradu constitutus foret, coniti voluit, ut gradus sui perfectionem adipisceretur. Si quis ad professionem eventus sit; instar Seraphinorum & Cherubonorum virtute ac scientiâ ardeat & luceat, aliisque exemplo & verbo illuminet atque accendat. Si quis sublimi ingenii acie careat, atque excellenti doctrinæ defectum in se notet, virtutum soliditate ac perfectione insigni scientiæ defectum compensare studeat. Si quis Marthæ ministeriis adhibitus, cum Onesimo, uno duntaxat sit talento dotatus, animum non despondeat; sed perfectione magnâ munia sibi concessa obeat: in amore divino, ac sanctorum vitam omnigenâ se perficiat, & plura talenta lucrari, Professusque ipsa meritis ac gloriâ in caelis præcellens valebit: Quemadmodum Onesimo fideli ministerio plura alia meruit; & esset Episcopatum Colossensem, multorum conversionem, ac denique lauream

lauream, ut insinuat Cornelius à Lapide in Epist. ad Philemonem : Et plures illiterati majorem in terris gratiam, & in celo gloriam affecuti fuere ingenio & doctrinâ præstantibus, ut in S. Francisco Seraphico. Sancto Simeone Stylitâ, B. Didaco, S. Catharinâ Senensi, & aliis quàm plurimis liquet.

Singuli itaque in gradu suo se perficiant. Perfectum definiit Aristoteles, cui nihil deest : Duobus autem modis contingere potest, ut nihil alicui desit. 1. Si nihil omnino sit, aut excogitari possit, quod in illo non reperitur : atque ita solus Deus perfectus est. 2. Si in certo aliquo genere, in certâ disciplina, virtute, proprietate nihil ei desiciat eorum, quæ ad eam requiruntur. Et hæc ratione Professi in suo gradu, in virtute ac scientiâ ; non professi in gradu sibi proprio perfectionem nascisci studeant.

Novitii quodque, qui gradum ultimum nondum adepti sunt, sed in dies magis magisque ad eum sese disponunt. Tironum tempore Tironum perfectionem adsequerantur : eum in finem 1. mortificationi assidue insistant, contra se ipsas & vitia pugnent, de aliâ re nullâ solliciti. Malitiam peccati probe cognoscant, & cujuscunque etiam peccati venialis deliberati horrorem concipiant ; ita ut cum S. Anselmo in Infernum detrudi malint, quàm Deum peccato deliberato offendere. 2. Ardens desiderium omnes & singulas actiones quotidianas perfecte obeundi concipiant, habitumque exactè operandi itabilem acquirant : hæc viâ, constanti animo in bene ceptis perseverabunt : nam *Adolescens juxta viam suam,*

etiam cum senuerit, non recedet ab ea. Proverb. c. 22. 3. Studeant acquirere amorem crucis, contemptus & advertitatis, Christi patientis exemplo, ut patientiam addiscant, & post Tironium non facile ad minima contraria perturbabuntur. 4. Perfectam voluntatis propriæ abrenunciationem, & integram sui resignationem comparare allaborent ; ita ut ipsi nihil eligant, nihil reculent ; sed indifferentes ac parati sint ad omnia ; ad quamvis habitationem, officium, gradum, regionem, locum, occupationem ; more Angelorum, qui toti à Numinis supremi nutu ac voluntate pendent, indifferentes ad omnia. Hæc ratione Novitii ac ceteri omnes in gradu suo omnino perficiantur.

Jam verò quemadmodum S. Ignatius hanc gradus cujusque perfectionem nos docuit, Constitutionibusque inseruit ; ita & eandem ipso opere, Angelicam imitando vitam, complevit. Erat ipse Societatis Fundator, & Præpositus Generalis, in gradu eminentiore collocatus ; adeoque virtute & scientiâ excellenti conspicuus ; Sed ut Regulam præsentem, & Spiritus Sancti monitum : *Qui justus est, justificetur adhuc ; Et Qui sanctus est, sanctificetur adhuc ; & qui perfectus est, perficiatur adhuc ; impletur ; conabatur in gradu suo, exacto variorum perfectionis mediolorum adminiculo, de mense in mensem, de hebdomade in hebdomadem, de die in diem, evadere perfectior. 1. Instar Seraphinorum, licet perfectus esset charitate Dei & Proximi ; in dies tamen nitabatur in ea crescere : ut enim*

D d d m

in apotheoſeos ejus relatione, Sacra Rota Auditores & Cardinales memorant: *Tanto erga Deum amore flagrabat; ut tota die illum exquireret; ut nihil aliud loqueretur; nihil aliud cuperet, quam placere Deo & illius obtemperare voluntati.* Eodem amore mortalium omnium corda succendi vehementer cupiebat: unde ſuis ad fructificandum miſiſ unicè inculcabat: *Ite, inflammate omnia.* Et Romæ Doctrinam Chriſtianam pueris, rudibusque traditam, hoc concludebat epiphonemate: *Amate Deum ex toto corde, ex tota anima, ex tota voluntate.* 2. Inſtar Cherubinorum ſcientiâ, cognitione & æſtimatione magni Dei perficere animum conſiſus eſt: proinde ex aſpectu ſoſculi aut vermiculi, in Conditoris cognitionem, æſtimationem, & amorem rapiebatur; ideoque ſæpenumerò totus igneus & ſplendore mirabili circumfuſus ac divinitus à terra ſublimes conſpectus, & cum Deo loqui auditus eſt: *O Deus meus! Amor cordis mei! O ſi te homines noſſent!* Andreas Lucas in vita. Hiſpan. Lib. 5. c. 4. 3. quomodo autem S. Pater inſtar Thronorum Deum in anima ſua perfectè recipere laboravit; inſtar Dominationum perfectum paſſionum dominium aſſequi; inſtar Virtutum, ſolidam, perfectamque virtutem adipiſci; inſtar Potestatum adverſarias poteſtates compeſcere; inſtar Principatum ſandè gubernare; inſtar Archangelorum ſumma annunciare; inſtar Angelorum, jugi oratione & contemplatione Patris æleſtis faciem intueri ſtuderit; temporis anguſtia non ſiunt latius explicare; ſed in vita legere licebit. Ex quibus

omnibus jurè colligimus, S. Ignatium ut gradus perfectionem ſingulis præſcripſit, ita te ipſâ, chariſmata meliora ſemper æmulando, eandem conſequi pro viribus conatum fuiſſe; cuius, tanquam Parentis optimi exemplum ſeſtari non deſinamus.

II. Alterum quod S. Patriarcha poſter in Regula præſente nobis proponit, eſt: *Ut totos nos Dei obſequio & gloria impendamus.* Quod rurſum præclare præſtat cuncti Spiritus Angelici, qui ſive in calce manent, ſive in tetras ad nos deſcendant, ſemper faciem Patris continent, eumque totis viribus, totâ mentis, toto conatu laudant, amant, & voluntatem ejus exequuntur: Et inique totos ſe divino obſequio & gloria impendunt: Clientibus verò ſuis aſſiſtentes, eoſdem ad Deum laudandum, eique fideliter ſerviendum inducunt; imò in nihilum redigi mallent, quam vel momento Dei gloriæ ac cultus ſe ſubtrahere. Idem à nobis requirit in Regula viceſima Sanctus Ignatius; ut nemo de alio gradu altiore ſollicitus, ſed quiſque gradu ſuo optimè contentus, id unum curet, ut in eo ſe perficiat; & ſive Profeſſorum, ſive Coadjuutorum albo inſertus ſit, ſecundum talenta ſibi credita, totam virtutem, totam ſcientiam, totum ingenium, judicium, eloquentiam, oculos, aures, manus, pedes, os, linguam, pectus, omnes denique corporis & animæ vires obſequio Dei & gloriæ ejus impendat, & ſecundum obedientiæ directionem omnia peragat; ac Proximum in ſalute, perfectioneque acquirendâ optulanti enitatur. Simili modo Novitius totum ſe Deo

Deo offerat, Confodales suos verbo & exemplo edificare ac perficere studeat: Extremos verò, atque in primis rudes & pueros Doctrinâ Christianâ imbuat, in omnibus operibus suis nihil nisi Dei majorem gloriam spectans: Sic Dei obsequio & ipse totum sese impendet: Ut verò alacrius, ferventiusque in suo gradu quisque id præbet, summi momenti causæ id requirunt & jure suo postulant.

1. Exigit id à nobis infinita Divinæ Majestatis excellentia, & essentia ejus immensa: Ipse enim solus est, cui (ut loquitur Job c. 23. 13.) *Creaturæ omnes comparate non sunt; & quasi nihilam reputantur.* Ipse unus hoc sibi nomen veniat: *Ego sum qui sum.* Exodi c. 3. 14. Cujus comparatione alia veluti non sunt, aut nihilum & inane censentur. Ipse solus bonus & infinita est bonitas: de quo Veritas ipsa testata est. Matth. Cap. 19. *Nemo bonus nisi solus DEUS.* Ipse solus potens, & immensa Potentia, teste Apostolo 1. Tim. 6. 15. *Qui est beatus & solus potens Rex Regum, & Dominus Dominantium, qui solus habet immortalitatem.* Solus habet sapientiam, aternitatem, Justitiam, misericordiam, sanctitatem & clementiam. Si igitur Reges terreni & Principes digni judicantur, ut Aulici ministri & famuli eorum obsequio se totos impendant; quis honor, quod obsequium, quæ gloria debebitur illi, qui solus habet omnem excellentiam, majestatem, dominium, imperium, potestatem? à quo quidquid bonitatis, dignitatis & potestatis creaturis universis concessum est, tanquam ex fonte inexhausto scaturivit?

2. Exigit id conditio nostra, quâ toti Dei sumus, secundum illud Ezech. c. 8. 4. *Omnis anima mea est, sicut anima Patris, ita anima Filii mea est.* Et Jobi c. 41. 2. *Omnia quæ sub celo sunt, mea sunt.* Quid autem æquius, quàm ut homo Creatori ac Domino suo supremo & legitimo serviat, totumque se ejus famulatui mancipet, & vitam omnem, quam ab eo obtinuit, in ejus cultum & gloriam infumat?

3. Exigit id redemptio nostra, quâ Filius Dei nos Diabolo venditos & ad perpetuum Inferni carcerem damnatos sanguine suo & morte redemit. *Empti estis pretio magno.* 1. Corinth. Cap. 6. 20. *Nempe sanguine Filii sui, qui Dedit semetipsum pro nobis oblationem & hostiam Deo in odorem suavitatis.* Quàm igitur indignum & grave erit servos tanto pretio comparatos Hero & Redemptori suo obsequia debita denegare; ejusque servitium se non totos impendere?

4. Exigit id finis nostri præstantia, qui est ipse Deus, ad quem amandum, colendum & glorificandum conditi sumus: *Quia ipse primus & novissimus, principium & finis.* Apoc. Cap. 2. 22.

5. Exigit id præmium ingens dignè ei servientibus, ejusque obsequiis totos se impendentibus promissum: æterna scilicet Beatitudo, ac DEUS Opt. Max. ipse. *Ego (inquit) ero merces tua magna nimis.*

Quocirca, Charissimi, quisque in gradu suo se perficere studeat, sicut Professi & Coadjutores in suo; ita quodque Tirones in suo: nihil negligent, peccatorum fugâ, vitiorum extirpatione,

D d d 2 operum

operum quotidianorum acuratione, malorum tolerantia, & omnimoda sui resignatione & indifferentia, exemplo SS. Angelorum & Sancti Ignatii. Deinde corpus cum sensibus, & membris, animam cum potentiis DEO consecrent, dicendo cum Sancto Ignatio in meditatione de regno Christi. *Me tibi penitus offero, meaque omnia tua subijcio voluntati.* Et in exercitio de amore Dei: *Suscipe Domine universam libertatem meam, accipe memoriam, intellectum atque voluntatem omnem: quidquid habeo vel possideo, mihi largitus es, id tibi totum restituo.* Et quemadmodum ille totum se gloriae divinae impendit, corde, ore, & opere semper preferendo: *maioris Dei gloriam: ad eamque propagandam, omnes cogitationes, curas, occupationes, indultrias, labores & studia dirigendo, Domos, Collegia, Gymnasia, Sodalitia, Missiones, Lectiones, Catecheses, Conciones, Instructiones, atque omnia alia referendo: ac denique per universum mundi*

ambitum, per suos fidem propugnando, haereses oppugnando, infidelitatis tenebras illustrando, Juventutem erudiendo, summos, medias, infimos ad pietatem, Sacramentorum frequentiam, & DEI cultum traducendo, (ut recti, & non invidi rerum affirmatores probe norunt, & vel ipsi Ecclesiae sanctae inimici, & maximi Societatis hostes profitentur) ita nos pro modo nostro, & talentis à DEO acceptis negotiemur; quidquid per ingenii, gratiae & corporis vires valeamus, libenti animo praestemus, atque in totos nos obsequio, & laudi, servitio & gloriae DEI impendamus, offeramus, consecremus, quemadmodum Divinae Majestatis excellentia, nostra subiectio, redemptio, finis, & gloria aeternae corona jure exigit ac promeretur.

*
*